



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kulturnämnden	2010-01-28	9	17
Kulturnämndens arbetsutskott	2010-01-14	9	15

Yttrande ang "Medborgarförslag om att Luleå kommun ansöker om att få ingå i förvaltningsområde för finska"

Ärendebeskrivning

Ulla Posti m fl anför följande i ett medborgarförslag som inkommit till kulturnämnden för yttrande 2009-12-15.

"Den 12 mars 2009 lämnades en proposition till Riksdagen (2008/09:158) som avser förslag till lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Denna proposition skall leda till en ny lag som skall träda i kraft den 1 januari 2010. Utöver detta förslag kommer Riksdagen under våren att behandla en proposition som skall leda till en språk lag som träder i kraft redan den 1 juli 2009. Denna lag kommer att stärka ställningen för de fem minoritetsspråken i Sverige, varav finskan är ett.

Förslaget till den nya Minoritetslagen innebär, för den finskspråkiga minoriteten, att de nuvarande fem finskspråkiga förvaltningsområdena i norra Sverige, utökas med 18 nya kommuner i Mälardalen. Dock sägs i förslaget i §7 "Andra kommuner.....kan efter anmälan få ingå i förvaltningsområdet för finska, meänkieli eller samiska. Beslut att en kommun skall få ingå i ett förvaltningsområde fattas av regeringen".

Med detta som bakgrund föreslår Ulla Posti att Luleå kommun ansöker om att få ingå i förvaltningsområde för finska med följande motivering Finland och Sverige har varit ett gemensamt rike under 600 år Luleå har av tradition goda kontakter med Finland bl a med Uleåborgs universitet. Det finns ett stort antal finskspråkiga i Luleåområdet. Luleå var 2009 enligt SCB Sveriges tionde största finska stad. Kommuner som tillhör förvaltningsområdet tillförs medel från statskassan. Kommuner som inte tillhör förvaltningsområdet har i princip samma skyldigheter men får inga nya medel för att uppfylla dessa skyldigheter.

Kulturförvaltningens förslag till yttrande

- Regeringen har valt de områden där behovet är som störst i Sverige och beslutat att dessa skall utgöra förvaltningsområden för våra olika



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kulturnämnden	2010-01-28	9	18
Kulturnämndens arbetsutskott	2010-01-14	9	16

minoritetsspråk. För Norrbottens del är kommunerna, Gällivare, Kiruna, Haparanda, Övertorneå och Pajala förvaltningsområden för både finska och meän kieli. Och för samiska har kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Jokkmokk, Gällivare och Kiruna utsetts.

Andra kommuner än de som ovan angetts kan efter ansökan få ingå i ett förvaltningsområde. Beslut tas av Regeringen.

Den enskilde har alltid rätt att använda finska och samiska vid sina skriftliga kontakter med Riksdagen, med Justitiekanslern, Försäkringskassan, Skatteverket och med Diskrimineringsombudsmannen.

Inom ett förvaltningsområde har den enskilde rätt att använda sitt språk i kontakter med en förvaltningsmyndighet. Myndigheten är skyldig att ge ett muntligt eller skriftligt översatt svar. Utanför ett förvaltningsområde har den enskilde också rätt att använda sitt språk gentemot en myndighet om ärendet kan handläggas av personal som behärskar språket.

Rätten att använda sitt språk inom förvaltningsområdets rättsväsende är klart uttalad.

När en kommun i ett förvaltningsområde erbjuder plats i förskoleverksamhet, skall kommunen erbjuda barn vars vårdnadshavare så begär att hela eller delar av verksamheten bedrivs på respektive minoritetsspråk.

Inom äldreomsorgen är förhållandet detsamma. För kommuner utanför förvaltningsområdet gäller det bara i de fall man har tillgång till personal som är kunnig i språket.

Statsbidraget för en kommun av Luleås storlek skulle utgöra 1 ½ grundbelopp, där grundbeloppet är 750 000 kr/år. Dvs 1 125 000 kr/år totalt. Och statsbidraget lämnas i mån av tillgång på medel.

I förordningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:1299), § 8 står: Varje kommun skall tillsammans med de nationella minoriteterna kartlägga de behov som finns i kommunen av åtgärder till stöd för användningen av i detta fall finska språket.



Kulturnämnden

2010-01-28

9

19

Kulturnämndens arbetsutskott

Vilka konsekvenser det skulle innebära för kulturförvaltningens ansvarsområde om Luleå kommun ansöker om att få ingå i ett förvaltningsområde för finska är inte utrett. Kultur är inte en lagstiftad verksamhet så tvingande åtgärder finns inte. Däremot har vi ett stort integrations- och tillgänglighetsansvar inte minst utifrån ett demokratiperspektiv. En kartläggning av behov och en ekonomisk konsekvensbedömning måste göras.

Åsa Junkkas (s) förslag

- bifall till kulturförvaltningens förslag.

Arbetsutskottets förslag till kulturnämnden

- enligt kulturförvaltningens förslag.

Kulturnämndens beslut

- Regeringen har valt de områden där behovet är som störst i Sverige och beslutat att dessa skall utgöra förvaltningsområden för våra olika minoritetsspråk. För Norrbottens del är kommunerna, Gällivare, Kiruna, Haparanda, Övertorneå och Pajala förvaltningsområden för både finska och meän kieli. Och för samiska har kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Jokkmokk, Gällivare och Kiruna utsetts.

Andra kommuner än de som ovan angetts kan efter ansökan få ingå i ett förvaltningsområde. Beslut tas av Regeringen.

Den enskilde har alltid rätt att använda finska och samiska vid sina skriftliga kontakter med Riksdagen, med Justitiekanslern, Försäkringskassan, Skatteverket och med Diskrimineringsombudsmannen.



Kulturnämnden

2010-01-28

9

20

Kulturnämndens arbetsutskott

Inom ett förvaltningsområde har den enskilde rätt att använda sitt språk i kontakter med en förvaltningsmyndighet. Myndigheten är skyldig att ge ett muntligt eller skriftligt översatt svar. Utanför ett förvaltningsområde har den enskilde också rätt att använda sitt språk gentemot en myndighet om ärendet kan handläggas av personal som behärskar språket.

Rätten att använda sitt språk inom förvaltningsområdets rättsväsende är klart uttalad.

När en kommun i ett förvaltningsområde erbjuder plats i förskoleverksamhet, skall kommunen erbjuda barn vars vårdnadshavare så begär att hela eller delar av verksamheten bedrivs på respektive minoritetsspråk.

Inom äldreomsorgen är förhållandet detsamma. För kommuner utanför förvaltningsområdet gäller det bara i de fall man har tillgång till personal som är kunnig i språket.

Statsbidraget för en kommun av Luleås storlek skulle utgöra 1 ½ grundbelopp, där grundbeloppet är 750 000 kr/år. Dvs 1 125 000 kr/år totalt. Och statsbidraget lämnas i mån av tillgång på medel.

I förordningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:1299), § 8 står: Varje kommun skall tillsammans med de nationella minoriteterna kartlägga de behov som finns i kommunen av åtgärder till stöd för användningen av i detta fall finska språket.

Vilka konsekvenser det skulle innebära för kulturförvaltningens ansvarsområde om Luleå kommun ansöker om att få ingå i ett förvaltningsområde för finska är inte utrett. Kultur är inte en lagstiftad verksamhet så tvingande åtgärder finns inte. Däremot har vi ett stort integrations- och tillgänglighetsansvar inte minst utifrån ett demokratiperspektiv. En kartläggning av behov och en ekonomisk konsekvensbedömning måste göras.